

є монумент загиблим дітям внаслідок російського вторгнення, що розташований біля будівлі Харківського обласного палацу дитячої та юнацької творчості. Цей пам'ятник передає увесь трагізм безневинних жертв російських окупантів і в майбутньому нагадуватиме кожному з нас про жахливі злочини ворога, а також передаватиме історію нашої країни.

Можна дійти висновку, що російське вторгнення на території України призвело до зменшення внутрішніх і міжнародних туристичних потоків. На сьогодні військовий туризм у певних місцях не може функціонувати через військові дії окупантів, що затримує розвиток туристичної діяльності. Значний розвиток воєнного туризму стане можливим лише у разі завершення війни на території України та відновлення всієї інфраструктури, що гарантуватиме туристам безпеку.

Список використаних джерел:

1. Гамкало М., Каднічанський М. Аспекти розвитку воєнного туризму в Україні в контексті російсько-української війни XXI століття. URL: <https://geography.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/10/Hamkalo-Kadnichanskyu-ASPEKTU-ROZVYTKU-VOYENNOHO-TURYZMU-2022-stattya.pdf> (дата звернення: 23.09.2023)

2. Барвінок, Н. В. Перспективи розвитку воєнного туризму на території України після закінчення російсько-української війни. *Актуальні проблеми розвитку економіки регіону*. 2022. Вип. 18(2). С. 206-217.

Літвиненко М. В.

кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри маркетингу

Борисенко Є. А.

здобувач другого рівня вищої освіти кафедри маркетингу,

Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»

м. Харків, Україна

АНАЛІЗ СТАНУ ГАСТРОТУРИЗМУ У ДОВОЄННИЙ ПЕРІОД ТА ВИЗНАЧЕННЯ МОЖЛИВИХ ПЕРСПЕКТИВ ЙОГО РОЗВИТКУ ПІСЛЯ ВІЙНИ

Туризм в Україні представляє значний сектор економіки, що відіграє важливу роль у структурі національного бізнесу. Іноземні відвідувачі, які приїжджають до України, витрачають фінансові ресурси, що залишаються в країні через податкові сплати та інші внески до бюджету. Перед воєнним періодом розвиток туризму активно підтримував економіку, сприяючи створенню нових робочих місць і підвищенню соціально-економічного рівня. Це впливало на покращення якості життя та підвищення соціальних стандартів.

Україна пропонувала і навіть при поточних умовах пропонує для іноземців різноманітні види туризму, оскільки країна має розмаїтість природних крас та історичних об'єктів. Основними видами туризму в Україні є: культурний туризм, екологічний туризм, гірський туризм, морський туризм, гастротуризм, сільський туризм, містянський туризм тощо.

Гастрономічний туризм – це один із перспективних напрямків розвитку туристичної індустрії. Це спеціалізована форма подорожей, яка спрямована на вивчення та смакування національних страв та кулінарних традицій різних країн світу. Гастрономічний туризм об'єднує в собі елементи екології, культури і гастрономічного виробництва.

До початку воєнного періоду українські та світові туристичні напрямки стали привертати все більше зацікавлених у гастрономічних враженнях подорожніх. Зазвичай, ці туристи є справжніми гурманами, які цінують вишукану кухню. Гастрономічні подорожі – це своєрідний художній шедевр, який дозволяє туристам красномовно розповісти про культуру та особливості місця, де вони побували. Смаки страв розкривають таємниці та душу народу, допомагають краще зрозуміти його менталітет та спілкуватися з місцевими жителями.

Україна славиться різноманітністю своєї кулінарної спадщини, включаючи різноманітні традиційні страви та рецепти. У докоронавірусний період іноземні туристи проявляли зростаючий інтерес до української кухні та гастрономічної спадщини. Це було пов'язано зі збільшенням популярності гастротуризму в цей період і бажанням подорожуючих відкривати нові смакові враження та кулінарні традиції. До 2019 року іноземні туристи мали можливість відвідувати ресторани і кафе, де готували страви національної кухні, смакувати місцеві делікатеси, і приймати участь у кулінарних майстер-класах, де вони могли освоювати секрети готування українських страв. Більше того, різні регіони України активно просували місцеві продукти і страви, зосереджуючись на гастрономічних фестивалях та ярмарках. Ці заходи гарно сприяли популяризації місцевої кухні та привертанню іноземних туристів [1].

На жаль, поки що у нашій країні значний потенціал гастрономічного туризму залишається невикористаним, і цей напрямок розвитку роздроблений, не використаний навіть на десяту частину свого потенціалу. Україна володіє дуже різноманітною кухнею та високоякісними продуктами. Усе, що пов'язано з гастрономією, в нас на високому рівні, але сам гастрономічний туризм ще не досяг свого повного розвитку. Навіть при цьому іноземці вражені якістю українських ресторанів та барів, а також культурою вживання напоїв.

У зв'язку з постійною присутністю в новинах, інтерес іноземців до України в сучасний час суттєво збільшився. Мільйони людей з усього світу виражають свою підтримку українцям і виявляють зацікавленість у вивченні української історико-культурної спадщини, традицій, національних цінностей і, звісно, кухні. Досвід країн, які пережили війну, свідчить про те, що туристичні потоки після завершення конфлікту значно збільшуються, і це стосується як внутрішнього, так і міжнародного туризму. Тому важливо, щоб регіони вже зараз розглядали пріоритетні напрямки туризму, які відіграють важливу роль у цьому процесі, і гастротуризм є одним із привабливих варіантів.

Після війни гастротуризм може стати важливим чинником розвитку для України. Цей вид туризму відкриває перед нами широкі перспективи, що стосуються відновлення та популяризації кулінарної спадщини. Після війни в

України є можливість зосередити зусилля на відновленні своєї кулінарної спадщини. Це передбачає відновлення старих рецептів, вирощування традиційних інгредієнтів та створення нових страв, які відображають місцеві традиції. Гастротуристи матимуть можливість скуштувати цю різноманітну кулінарну спадщину [2].

Ще одним перспективним напрямком після війни можуть бути кулінарні тури, де туристи матимуть можливість вивчити місцеві рецепти та готувати страви під керівництвом місцевих шеф-кухарів. Це створить незабутні враження та дозволить насолодитися смаками традиційної кухні.

Також зараз і в подальшому важливо приймати участь та організовувати гастрофестивалі та кулінарні івенти, це може сприяти популяризації кухні та культури. Ці заходи привертають увагу гастротуристів з усього світу, які матимуть можливість скуштувати найкращі страви та дізнатися більше про кулінарні традиції України. Участь України у міжнародних конкурсах, подіях та заходах, які на пряму не пов'язані з кулінарією, також позитивно впливає на подальший розвиток гастротуризму. Наприклад, Євробачення 2023 відкрило можливість просувати національну кухню України завдяки українським шеф-кухарям. Це сприяло відкриттю нових гастрономічних горизонтів для іноземців та створило попит на подальші кулінарні подорожі до України.

Отже, зростання популярності гастрономічного туризму є і в подальшому буде актуальною глобальною тенденцією. Цей вид туризму спирається на конкретні страви та місцеву гастрономічну культуру країн та регіонів. Національна кухня відображає спосіб життя, традиції, культурні особливості та світогляд народу. Таким чином, гастрономічний туризм стає важливим інструментом для вивчення культурної спадщини країни та її регіонів.

Для подальшого розвитку гастрономічного туризму в Україні важливо здійснити наступні кроки:

- 1 Провести комплексне дослідження гастрономічних ресурсів різних регіонів та активно розповсюджувати цю інформацію на різних інформаційних платформах та в соціальних мережах.

- 2 Включити гастрономічний туризм в стратегії туристичного брендингу різних регіонів України.

- 3 Інформувати потенційних туристів про календар гастрономічних подій та фестивалів, що відбуваються в Україні.

Гастротуризм має потенціал стати справжньою силою відновлення та розвитку після війни, даруючи смакові та культурні враження туристам з різних країн.

Список використаних джерел:

1. Державне агентство розвитку туризму. URL:<https://www.tourism.gov.ua/>
2. Красовський С.О. Гастрономічний туризм як актуальний тренд сучасної культури. *Питання культурології*. 2021. №37. С.169-180.
3. Національна туристична організація України. URL:https://nto.ua/index_ua.htm.l